

Dina rättigheter online!

**Vet du vilka rättigheter och
skyldigheter du har på nätet?
Lär dig vad som gäller!**

Vet du att allt sparas?

När du öppnar ett konto på sociala medier eller i spel brukar företag be dig fylla i personuppgifter. Personuppgifter är all slags information som kan knytas till dig som person, till exempel namn, ålder och adress. All information som du fyller i sparas av företagen.

Företagen måste kunna berätta för dig hur dina uppgifter sparas och se till att de inte används till något annat än det du har godkänt.

Du har kanske märkt att appar som Tiktok och Instagram visar fler inlägg av samma sort som du redan har tittat på? Om du till exempel klickar på många träningsvideor kommer fler dyka upp. Detta kallas för algoritmer.

Ibland så säljer eller skickar företag dina uppgifter vidare till andra företag, som sen kan använda informationen i deras reklam eller statistik. Men de får inte sprida information om dig till andra om du inte har godkänt det! Du ska kunna välja vilken information som får sparas, till exempel genom att klicka i en ruta.

Vad godkänner du?

Ett sätt som företag sparar information om dig på är genom så kallade kakor/cookies. När du accepterar kakor/cookies godkänner du att information om hur du använder företagets tjänst sparas. Detta brukar dyka upp när du till exempel besöker en webbplats.

Vill du inte att företaget ska spara information om dig? Klicka i att du bara godkänner nödvändiga kakor/cookies!

Var noga med vad du godkänner och vilka rutor du klickar i.

Vad har sparats om mig?

Ett företag som har sparat information om dig måste lämna ut all information de har om du ber om det.

Det ska vara enkelt att få informationen och det ska vara lätt att förstå den information som företaget skickar.

Testa gärna att fråga ett företag om de har sparat information om dig!

Vad händer om jag låtsas vara äldre?

Om det finns en åldersgräns i ett spel, en app eller på en webbplats är det bra att fundera på varför den finns. Det kan till exempel vara lagar som styr hur företag får spara information om dig eller för att skydda dig från något som kan vara obehagligt.

Det är inte olagligt att ange fel ålder när du skaffar ett konto i sociala medier, men prata gärna med en vuxen innan du börjar använda en ny app eller spelar ett nytt spel som har åldersgräns. Många företag väljer att radera kontot om de upptäcker att användaren är yngre än 13 år.

Vad händer om jag sprider en bild på någon som inte vill det?

Fråga alltid innan du lägger upp eller sprider bilder eller videoklipp på andra personer. Ta direkt bort det du har lagt upp om den som är med på bilden inte vill att du delar den. Om du sprider bilder på andra utan deras tillstånd kan det bryta mot dataskyddsförordningen (GDPR). Det här kan du läsa mer om på [mediemyndigheten.se](https://www.mediatryckmyndigheten.se) och hos Integritetsskyddsmyndigheten (IMY), [imy.se](https://www.imy.se).

Om du har sett något jobbigt på nätet är det viktigt att prata med en vuxen som du litar på.

Hur tar jag bort all sparad information om mig?

Om du vill stänga ner ett konto är det viktigt att göra det ordentligt – om du inte vill att företaget ska spara information om dig. Om du bara raderar appen eller avslutar ditt konto kommer företaget att behålla information om dig som de redan har sparat.

Ibland går det att klicka i ett alternativ när du avslutar ett konto, som ser till att all information raderas. Om det inte finns som alternativ behöver du informera företaget om att all information om dig ska raderas. Det kan du till exempel göra genom att mejla dem. Det här brukar kallas "rätten att bli glömd".

Du har rätt till information och skydd!

Om du har sett något som du tycker är obehagligt, eller om du är orolig för en kompis, kan du alltid prata med en vuxen.

Barnkonventionen innehåller alla rättigheter du har som barn under 18 år och är lag i Sverige. Enligt barnkonventionen har du rätt att säga vad du tycker, rätt att få information och att sprida information vidare till andra.

I barnkonventionen står det också att innan vuxna fattar ett beslut som rör barn ska de ta reda på vad som är det bästa för er. Vuxna är även skyldiga att skydda barn mot till exempel våld, övergrepp och information som kan vara skadlig. Det går ofta att göra en anmälan i själva appen. En guide till hur du gör det finns till exempel på dittecpat.se. Du kan också vända dig till bris.se för att få stöd och råd.

All skolpersonal är skyldig att hjälpa dig om du som elev blir utsatt för något.

Vem ska jag prata med?

Du har rätt till att leta efter och ta del av information på nätet. Företag måste skydda dig som barn från att se och hitta saker som kan vara skadliga. Men det är viktigt att veta vad du kan göra om något händer dig. Det är lika viktigt på nätet, som utanför.

En trygg vuxen som du litar på är ofta en bra start. Om det känns jobbigt att prata med en vårdnadshavare eller lärare kanske det finns någon skolkurator, skolbibliotekarie eller en kompis förälder som du kan vända dig till?

Du kan alltid kontakta Bris eller dittecpat.se som kan stötta och hjälpa dig vidare om det behövs.

Mediemyndigheten och Safer Internet Centre Sverige

Den 1 januari 2024 bildades Mediemyndigheten, som består av de tidigare myndigheterna Statens medieråd och Myndigheten för press, radio och tv. Den här foldern är till dig som går i grundskolan och togs fram av Statens medieråd under 2023.

Mediemyndigheten driver även Safer Internet Centre Sverige tillsammans med barnrättsorganisationerna Bris och ECPAT. Safer Internet Centre Sverige är en gemensam kraftsamling för barns och ungas trygghet på nätet.

Läs mer på mediemyndigheten.se/dinarattigheteronline

Safer Internet Centre Sverige

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Mediemyndigheten